

Emerytura w obniżonym wieku z tytułu pracy górniczej

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

KOGO DOTYCZY?

Osoby, która nie przystąpiła do OFE lub złożyła wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa oraz spełniła następujące warunki:

- urodziła się po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r., i na 31 grudnia 2008 r.
  - udowodniła co najmniej 5 lat pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią/ na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz kopalniach otworowych siarki
  - udowodniła okresy składkowe i nieskładkowe wynoszące dla kobiet 20 lat i dla mężczyzn 25 lat
  - ukończyła wiek emerytalny obniżony w stosunku do wieku 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn o 6 miesięcy za każdy rok pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, jednak nie więcej niż o 15 lat
- albo
- urodziła się po 31 grudnia 1948 r. i na 1 stycznia 1999 r.
  - udowodniła co najmniej 5 lat pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią/ na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz kopalniach otworowych siarki
  - udowodniła okresy składkowe i nieskładkowe wynoszące co najmniej dla kobiet 20 lat i dla mężczyzn 25 lat
  - ukończyła wiek emerytalny obniżony w stosunku do wieku 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn o 6 miesięcy za każdy rok pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, jednak nie więcej niż o 15 lat.

W celu ustalenia obniżonego wieku emerytalnego uwzględnia się okresy pracy górniczej przebyte także po 31 grudnia 1998 r.

JAKIE DOKUMENTY SĄ WYMAGANE?

- Wniosek o emeryturę – pobierz ze strony www.zus.pl lub zaloguj się do Platformy Usług Elektronicznych ZUS (PUE), by złożyć wniosek elektronicznie. Formularz wniosku jest również dostępny w punkcie informacyjnym w sali obsługi klientów w każdej jednostce organizacyjnej ZUS
- informacja dotycząca okresów składkowych i nieskładkowych
- dokumenty potwierdzające okresy m.in.: pracy/ prowadzenia działalności pozarolniczej/ służby wojskowej/ pobierania zasiłku dla bezrobotnych/ urlopu wychowawczego/ nauki w szkole wyższej
- dokumenty potwierdzające osiągnięte wynagrodzenie.

KIEDY ZŁOŻYĆ DOKUMENTY?

Nie wcześniej niż na 30 dni przed spełnieniem warunków do przyznania świadczenia lub zamierzonym terminem przejścia na emeryturę.

Jeżeli wniosek zostanie złożony wcześniej, organ rentowy wyda decyzję o odmowie prawa do świadczenia wskazując, które warunki nie zostały spełnione.

Jeżeli wniosek zostanie złożony w kolejnych miesiącach po spełnieniu warunków do emerytury, prawo do świadczenia zostanie ustalone od miesiąca zgłoszenia wniosku.

GDZIE I W JAKI SPOSÓB ZŁOŻYĆ DOKUMENTY?

Wniosek można złożyć:

- osobiście lub przez pełnomocnika w dowolnej jednostce organizacyjnej ZUS (pisemnie lub ustnie do protokołu)
- za pośrednictwem: operatora pocztowego, płatnika składek, polskiego urzędu konsularnego
- w formie dokumentu elektronicznego przez PUE.

JAK I KIEDY ZUS ZAŁATWI SPRAWĘ?

Wniosek rozpatruje organ rentowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej lub jednostka organizacyjna Zakładu wyznaczona przez Prezesa ZUS. Po analizie wniosku i załączonej dokumentacji oraz ewentualnym przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

CZY MOŻNA SIĘ ODWOŁAĆ?

Od decyzji przysługuje odwołanie, które należy wnieść pisemnie lub ustnie do protokołu, za pośrednictwem jednostki organizacyjnej ZUS, która wydała decyzję, do sądu okręgowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji. Postępowanie odwoławcze jest wolne od opłat.

INFORMACJE DODATKOWE

Osoby z tej grupy wiekowej mogą wystąpić z wnioskiem o przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze również po 31 grudnia 2008 r., ale najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego.

Prawo do emerytury ulega zawieszeniu w przypadku kontynuowania zatrudnienia, bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy u tego samego pracodawcy, na rzecz którego emeryt wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Przy ustalaniu prawa do emerytury oraz obliczaniu jej wysokości okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

Wniosek może zostać wycofany, jednakże nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji organu rentowego, tj. w przypadku, gdy nie zostało złożone odwołanie do sądu – w terminie miesiąca od daty doręczenia decyzji.

Przy załatwianiu formalności można skorzystać z pomocy pracowników ZUS:

- w Centrum Obsługi Telefonicznej
    - pod numerem telefonu 22 560 16 00 (opłata za połączenie jest zgodna z planem taryfikacyjnym danego operatora)
    - za pośrednictwem e-maila cot@zus.pl
    - przez komunikator Skype na stronie www.zus.pl lub pod [zus_centrum_obsługi_tel](https://www.zus.pl/centrum_obsługi_tel)
    - przez czat na stronie www.zus.pl
  - konsultanci są dostępni w dni robocze: pon.– pt. w godz. 7.00–18.00
  - w najbliższej jednostce organizacyjnej ZUS
- lub uzyskać informację na stronie internetowej www.zus.pl.

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe
- Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych.

Niniejsza karta ma charakter informacyjny i nie stanowi podstawy do wnoszenia roszczeń o świadczenia.